

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی 3	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: 90 دقیقه	ساعت شروع: 8 صبح
رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: 99/4/15	تعداد صفحه: 3 صفحه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال 1399		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (6 نمره)		
	ابیات و عبارات زیر را به نثر روان، بازگردانی کنید.	
1	بیهقی، نویسنده‌ای است چیره دست	0/25
2	تصمیم گرفتم، سرسخن را با او باز کنم.	0/25
3	آنس با شمشیر آخته به سوی میدان نبرد می‌رفت.	0/25
4	جوجه کبک‌ها خط و خال انداخته‌اند.	0/25
5	زورخونه چه دخلی داره به این گل‌دسته قراضه؟	0/5
6	کسی که نقطه آغاز هر چه پرواز است تویی که در سفر عشق خط پایانی	0/5
7	زین نمط بیهوده می‌گفت آن شبان	0/5
8	منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است.	0/75
9	کبوتران اشارت او را امام ساختند و راه بتافتند.	0/75
10	حق - تعالی - چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.	1
11	باد صبا دروغ زن است و تو راست گوی آن جا به رغم باد صبا می‌فرستمت	1
(ب) واژگان (2 نمره) (معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.)		
12	زاغی از آن جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید	0/25
13	ناگاه صیادی بد حال خشن جامه، جالی بر گردن و عصایی در دست، روی بدان درخت نهاد.	0/25
14	کدخدا با تحکم گفت: «اصلان بهتر میدونه.»	0/25
15	ز نیرنگ زالی بدین سان درست و گرنه که پایت همی گور جست	0/25
16	می‌بینم اگر ذره‌ای اندر تک دریاست	0/25
17	فرض است فرمان بردن از حکم جلودار	0/25
18	مورچگانی که حیاتشان نسبت به ما از نسبت حیات ما به کاینات درازتر است.	0/25
19	روز و شب با فخر و مباهات، با شادی و غرور به تصدیقم می‌نگریست.	0/25
(پ) خودآزمایی (3 نمره)		
20	عبارت زیر، بیانگر کدام ویژگی دربار «رضاخان» است؟ «رضاخان - اخطار می‌کنم قبل از جواب، فکر عاقبت کارت باشی. پهلوی عادت به شنیدن نه نداره.»	0/25
21	تاگور در این بخش از شعر خود «آنان که فانوسشان را بر پشت می‌برند، سایه‌هاشان پیش پایشان می‌افتد.» چه کسانی را در نظر دارد؟	0/25
22	منظور از واژگان مشخص شده در بیت «فرمان رسید این خانه از دشمن بگیرید / تخت و نگین از دست اهریمن بگیرید» چیست؟	0/5
23	مقصود از «نامه سر به مهر» با توجه به بیت «این سر به مهر نامه، بدان مهربان رسان / کس را خبر مکن که کجا می‌فرستمت» چیست؟	0/5
24	بیت «بر قدم او قدمی می‌کشید / وز قلم او رقمی می‌کشید» با کدام مقوله فرهنگی عصر ما ارتباط دارد؟	0/5
«ادامه سؤالات در صفحه دوم»		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی 3	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: 90 دقیقه	ساعت شروع: 8 صبح
رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: 99/4/15	تعداد صفحه: 3 صفحه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال 1399		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
25	بیت « دوباره پلکِ دلم می پرد، نشانه چیست؟ / شنیده ام که می آید کسی به مهمانی » به کدام اعتقاد عامیانه اشاره دارد؟	0/5
26	شاعر با توجه به بیت « جان گدازی اگر به آتش عشق / عشق را کیمیای جان بینی » چه چیزی را شرط دستیابی به کیمیای عشق می داند؟	0/5
(ت درگ مطلب (4 نمره)		
27	مصراع دوم بیت « که ایرانیان را به کشتن دهم / خود اندر جهان تاج بر سر نهم » بیانگر چه مفهومی است؟	0/25
28	بیت زیر به کدام واقعه در زندگی پیامبر اکرم (ص) اشاره دارد؟ « ای از بر سدره شاهرهت وی قُبّه عرش تکیه گاهت »	0/25
29	با توجه به شعر « شب، دو صف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت / پرکشید » الف) مقصود شاعر از ترکیب « دو صف از یاکریم » چیست؟ ب) « بال به بال » بیانگر چه مفهومی است؟	0/25
30	قسمت مشخص شده در عبارت « برف کوه هنوز آب نشده است . به آب چشمه دست نمی توان برد . ماست را با چاقو می - بریم . » بیانگر چیست؟	0/25
31	مقصود شاعر از « دل ابری » در بیت « به پاس یک دل ابری ، دو چشم بارانی / پر است خلوتم از یک حضور نورانی » چیست؟	0/25
32	مفهوم مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. « بر راستی بال نظر کرد و چنین گفت : امروز همه روی جهان زیر پر ماست »	0/5
33	مقصود از « در باز کردن » در بیت زیر چیست؟ « هر که شدت حلقه در ، زود برد حقه زر خاصه که در باز کنی ، محرم دروازه شود »	0/5
34	« قلم در نهادن » با توجه به عبارت « این مرد بزرگ و دبیر کافی؛ به نشاط قلم در نهاد . تا نزدیک نماز پیشین ، از این مهمات فارغ شده بود . » به چه معناست؟	0/5
35	منظور از « گردش دور آسمان به مراد دیدن » در بیت « بر همه اهل این زمین به مراد / گردش دور آسمان بینی » چیست؟	0/5
36	پرسش های زیر را با توجه به عبارت داده شده، پاسخ دهید. « چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه ی غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود و خزانه داری آن، به خداوندی خویش کرده . » الف) منظور از « گوهر » چیست؟ ب) « خازنان » چه کسانی هستند؟	0/5
(ث دانش های ادبی (3 نمره)		
37	گزارش نویسنده از زندگی ، حالات و احساسات خویش را می نامند.	0/25
38	زمینه خرق عادت در کدام بیت، دیده می شود؟ الف) همی راند تیر گز اندر کمان سرخویش کرده سوی آسمان ب) تهمتن گز اندر کمان راند زود بر آن سان که سیمرغ فرموده بود	0/25
« ادامه سؤالات در صفحه سوم »		

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی 3	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: 90 دقیقه	ساعت شروع: 8 صبح
رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: 99/4/15	تعداد صفحه: 3 صفحه
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال 1399		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره												
39	سروده های کوتاه « ویلیام شکسپیر » به معروف اند.	0/25												
40	منتقدان در کدام نوع نقد، ارزش های اخلاقی آثار را ملاک نقد و بررسی قرار می دهند؟ الف) نقد فنی ب) نقد اخلاقی پ) نقد لغوی	0/25												
41	اصلی ترین موضوع « عرفان » چیست؟	0/25												
42	عبارت زیر، معرف کدام اثر ادبی است؟ « این منظومه غنایی، بازمانده یک داستان کهن و عاشقانه ایرانی است که در قرن پنجم هجری سروده شده؛ زبان آن ساده و روان است و همواره سرمشق شاعران بزرگ برای سرودن داستان های عاشقانه بوده است. »	0/25												
43	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مدیر مدرسه ب) بهارستان	0/5												
44	کدام یک از آرایه های گروه «ب» در هر یک از موارد گروه «الف» وجود دارد؟ (در گروه «ب» یک آرایه اضافه است).	1												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%;">گروه «الف»</th> <th style="width: 50%;">گروه «ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1) بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز، شکسته اش خوش آهنگ تر است</td> <td>حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>2) مرا در دل درخت مهربانی</td> <td>پارادوکس</td> </tr> <tr> <td>3) یاد احد یاد بزرگی ها که کردیم</td> <td>تشبیه</td> </tr> <tr> <td>4) حالا امر می کنیم استاد یک « بله قربان » شیرین بگه.</td> <td>حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تلمیح</td> </tr> </tbody> </table>			گروه «الف»	گروه «ب»	1) بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز، شکسته اش خوش آهنگ تر است	حس آمیزی	2) مرا در دل درخت مهربانی	پارادوکس	3) یاد احد یاد بزرگی ها که کردیم	تشبیه	4) حالا امر می کنیم استاد یک « بله قربان » شیرین بگه.	حسن تعلیل		تلمیح
گروه «الف»	گروه «ب»													
1) بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز، شکسته اش خوش آهنگ تر است	حس آمیزی													
2) مرا در دل درخت مهربانی	پارادوکس													
3) یاد احد یاد بزرگی ها که کردیم	تشبیه													
4) حالا امر می کنیم استاد یک « بله قربان » شیرین بگه.	حسن تعلیل													
	تلمیح													
ج) حفظ شعر (2 نمره)														
45	ابیات زیر را کامل کنید. الف) چه مبارک بود و چه فرخنده شبی ب) با ساربان بگویند احوال پ) بی وفا ، می کند به کار من ت) دل در این پیر زن دهر میند	0/5 0/5 0/5 0/5												
20	جمع نمره	« باغ اندیشه تان شکوفه باران باد »												

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی ۳	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۹۹/۴/۱۵
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی HTTP://AEE.MEDU.IR

۶	الف) معنی شعر و نثر
	۱ بیهقی نویسنده‌ای ماهر (هنرمند) است. ۰/۲۵ (ص ۵۸)
	۲ تصمیم گرفتم با او شروع به سخن گفتن کنم. ۰/۲۵ (ص ۷۵)
	۳ انس با شمشیر برکشیده (بیرون کشیده) به سمت میدان جنگ می‌رود. ۰/۲۵ (ص ۶۸)
	۴ جوجه کبک‌ها رشد کرده‌اند. (بزرگ شده‌اند) ۰/۲۵ (ص ۱۴۸)
	۵ زورخونه هیچ ربطی به این گلدسته ی کهنه (قدیمی) ندارد. ۰/۵ (ص ۴۵)
	۶ تو آغازگر پرواز (رهایی) ۰/۲۵ و پایان بخش سفر عشق هستی. ۰/۲۵ (پایان بخش خط انبیا و اولیا هستی). (ص ۱۲۶)
	۷ آن چوپان به این روش (طریق) ۰/۲۵ سخنان بیهوده می‌گفت. ۰/۲۵ (ص ۱۵۸)
	۸ ستایش مخصوص خداوند عزیز و بزرگ است ۰/۲۵ که اطاعت (فرمان بردن) از او باعث نزدیکی به اوست. ۰/۵ (ص ۱)
	۹ کبوتران فرمان او را راهنمای خود قرار دادند ۰/۲۵ و مسیرشان را تغییر دادند. ۰/۵ (ص ۱۱۱)
	۱۰ خداوند بلند مرتبه وقتی که انواع موجودات را خلق می‌کرد ۰/۵ در ساختن هر چیز از واسطه (وسیله‌ای) استفاده می‌کرد. ۰/۵ (ص ۱۶۲)
	۱۱ باد صبا دروغگو است و تو راستگو هستی ۰/۵ من تو را برخلاف میل باد صبا به آن جا می‌فرستم. ۰/۵ (ص ۱۰۰)
۲	ب) معنی لغت (۲ نمره) برای هر واژه یک معنی کافی است.
	۱۲ صحرا، بیابان (ص ۱۲۰)
	۱۳ دام برای پرندگان، تله (ص ۱۱۰)
	۱۴ جدیت، دستور (ص ۳۷)
	۱۵ سالم، زنده (ص ۱۳)
	۱۶ عمق، ژرفا (ص ۱۱۳)
	۱۷ واجب گردانیدن، تعیین کردن (ص ۷۰)
	۱۸ موجودات جهان (ص ۱۳۷)
	۱۹ فخر کردن، نازیدن (ص ۱۴۵)
	پ) خود آزمایی (۳ نمره) (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد.)
	۲۰ استبداد دربار رضا خان ۰/۲۵ (ص ۱۹)
	۲۱ گمراهان (کسانی که حقیقت را نادیده می‌گیرند). ۰/۲۵ (ص ۹۳)
	۲۲ تخت و نگین: سرزمین فلسطین ۰/۲۵ اهریمن: اسرائیل ۰/۲۵ (ص ۷۰)
	۲۳ راز پنهان عشق ۰/۵ (ص ۱۰۰)
	۲۴ تقلید کورکورانه ۰/۵ (ص ۱۲۰)
	۲۵ پریدن پلک چشم ۰/۲۵ نشانه آمدن مهمان عزیز (شنیدن خبر خوش) است. ۰/۲۵ (ص ۱۲۶)
	۲۶ جان گداختن در آتش عشق خداوند. ۰/۵ (ص ۱۵۳)
	ادامه پاسخ‌ها صفحه دوم

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی ۳	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۹۹/۴/۱۵
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی HTTP://AEE.MEDU.IR

(ت) درک مطلب (۴نمره) (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد.)	
۲۷	به پادشاهی رسیدن ۰/۲۵ (ص ۱۱)
۲۸	معراج پیامبر اکرم (ص) ۰/۲۵ (ص ۵)
۲۹	الف) بینایی چشم جانباز ۰/۲۵ (ب) همراه بودن ۰/۲۵ (ص ۸۱)
۳۰	سردی هوا ۰/۲۵ (ص ۱۴۸)
۳۱	دل غمگین ۰/۲۵ (ص ۱۲۹)
۳۲	بر همه چیز تسلط داشتن ۰/۵ (ص ۱۱۳)
۳۳	پذیرفتن (توجه کردن) ۰/۵ (ص ۱۰۴)
۳۴	شروع به نوشتن کردن ۰/۵ (ص ۵۳)
۳۵	حوادث و اتفاقات ناگوار مطابق میل بودن ۰/۵ (ص ۱۵۳)
۳۶	الف) عشق و محبت ۰/۲۵ (ب) فرشتگان ۰/۲۵ (ص ۱۶۴)
۳	(ث) دانش های ادبی (۳نمره)
۳۷	حسب حال ۰/۲۵ (ص ۱۳۵)
۳۸	ب ۰/۲۵ تهمتن گز اندر کمان راند زود بر آن سان که سیمرغ فرموده بود (ص ۹)
۳۹	غزلواره ۰/۲۵ (ص ۸۶)
۴۰	ب ۰/۲۵ نقد اخلاقی (ص ۵۰)
۴۱	عشق ۰/۲۵ (ص ۱۵۲)
۴۲	منظومه ویس و رامین ۰/۲۵ (ص ۹۸)
۴۳	الف) جلال آل احمد ۰/۲۵ (ص ۴۰) (ب) عبدالرحمان جامی ۰/۲۵ (ص ۱۲۰)
۴۴	۱) حسن تعلیل ۰/۲۵ (۱۳۱) ۲) تشبیه ۰/۲۵ (ص ۹۹)
	۳) تلمیح ۰/۲۵ (ص ۱۲۵) ۴) حس آمیزی ۰/۲۵ (ص ۱۹)
۲	(ج) حفظ شعر (۲ نمره)
۴۵	الف) سحری ۰/۲۵ تازه براتم ۰/۲۵ (ص ۶۱)
	ب) آب چشمم ۰/۲۵ روز باران ۰/۲۵ (ص ۸۳)
	پ) نگار من ۰/۲۵ عشوه های پنهانی ۰/۲۵ (ص ۱۰۶)
	ت) عشوه گر ۰/۲۵ بسی داماد ۰/۲۵ (ص ۱۵۰)
۲۰	جمع « همکاران عزیز ، همواره پرتوان باشید. »